

8. SINIF
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
MATERYAL KİTABI



DEĞERLER EĞİTİMİ MERKEZİ YAYINLARI

© Eserin Her Türlü Basım Hakkı Anlaşmalı Olarak
Değerler Eğitimi Merkezi Yayınlarına aittir.

ISBN : 978-605-4036-57-8

Kitabın Adı

8. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Materyal Kitabı

Yayın Koordinatörü

Hulusi Yiğit

EDİTÖR:

Mustafa Yılmaz

KOMİSYON:

Tuba Bayram

Sinan Özyurt

Sebahattin Nayir

Melike Müftüoğlu

Kevser Tuba Uysal

İsmail Kılıç

Firdevs Arı

Emine Öğülmüş Doğan

Elif Emine Balcı

Dilek Menküç

Cemil Karademir

Ayşe Macit

Adem Yılmaztürk

Tasarım - Mizanpaj

Nuray Yüksel

Baskı-Cilt

Vesta Ofset

(0212) 648 06 38

Dem Yayınları Ensar Neşriyat Tic. A. Ş. Organizasyonudur.

1. Basım

Şubat 2015

İsteme Adresi

Kıztaşı Cad. No: 10 Fatih / İstanbul

Tel : (0212) 491 19 03 – 491 19 04 Faks : (0212) 491 19 30

www.ensarnesriyat.com.tr ensar@ensarnesriyat.com.tr

8. SINIF
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
MATERYAL KİTABI

EDİTÖR

Mustafa Yılmaz

KOMİSYON

Tuba Bayram

Sinan Özyurt

Sebahattin Nayir

Melike Müftüoğlu

Kevser Tuba Uysal

İsmail Kılıç

Firdevs Arı

Emine Öğölmüş Doğan

Elif Emine Balcı

Dilek Menküç

Cemil Karademir

Ayşe Macit

Adem Yılmaztürk

İstanbul 2015



ÖNSÖZ

Öğretmenlik, tarih boyunca en önemli mesleklerden biri olagelmıştır. Yeni yetişen nesilleri geleceğe hazırlamak ve onları hem zihinsel hem de duygusal olarak donatmak için öncelikle öğretmenin donanımlı olması gerekmektedir. Bu donanım da hem bilgiyi, hem de bilgiyi sunmada kullanılan araçları ifade eder.

Eğitim-öğretim ortamlarında öğretmenlerin işini kolaylaştırması hedeflenen materyallerin üretilmesi ve paylaşılması amacıyla birçok öğretmen, sivil toplum kuruluşu ve resmi kurum çalışmalar yürütmektedir. Ancak bu çalışmaların birçoğu kalıcı olmamakta ve geniş kitlelere ulaşmamaktadır.

Elinizdeki kitap İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmenlerinin dersi daha etkili sunabilme yolunda ihtiyaç duyabilecekleri materyal örneklerini içermektedir. Kitap hazırlanırken ünitelere göre düzenlenmiş ve ünite özetinden hazırlık çalışmalarına, ünite kavramlarından test sorularına, resimlerden bilmecelere kadar, derste kullanılacak yüzlerce örnekle zenginleştirilmiştir.

Bu çalışmanın ortaya çıkabilmesi için Ensar Vakfı Değerler Eğitimi Merkezi'nde yaklaşık 20 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni ve öğretmen adayı üniversite öğrencisi, komisyonlar halinde üç yıl boyunca çalışmıştır.

Eğitim materyallerinin öğretmenin yerini tutamayacağını, aslolanın her zaman olduğu gibi öğretmen olduğunun elbette farkındayız. Öğretmenin kullandığı yöntem, teknik ve materyallerin sadece birer araç olduğunu biliyoruz. Bu çalışmanın da işini özveri ile yapan öğretmenlerimize faydalı olacağını umuyoruz.

Kitapta yer alan materyaller ve daha fazlası aynı zamanda www.dkab.org sitesinde de yayımlanmaktadır. Böylelikle öğretmenlerimiz için hem basılı, hem de elektronik ortamda materyallere ulaşma imkânı sunulması amaçlanmıştır.

Çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçenlere, başta Ensar Vakfı Değerler Eğitimi Merkezi Genel Koordinatörü Hulusi Yiğit olmak üzere tüm Merkez çalışanlarına, çalışmanın son halini alması sürecinde desteğini esirgemeyen Ahmet Okutan'a ve öğretmen gruplarına katılarak destek veren öğretmen aday adayı Ayşegül Güven, Rûveyda Yaşınlı, Ömer Selman Ersoy, Esra Sekitaş, Muhammed Yaşar Karaosman Birgül Karakaş, Ebru İkiz, Büşra Mollaahmetoğlu'na teşekkür ederiz. Çalışma bizden, başarı Allah'tandır.

Mustafa Yılmaz

Editör



İ Ç İ N D E K İ L E R

Ünite Özeti..... 9

Kavramlar..... 25

Hazırlık Ödevleri..... 32

Çalışma Kağıtları..... 38

Şiirler..... 63

Klasik Sorular..... 72

Test Soruları..... 78

Performans Görevleri..... 91

Proje Ödevleri..... 101

Bulmacalar..... 109

Etkinlikler..... 125

Kavram Haritaları..... 154

SINIF : 8
ÖĞRENME ALANI : İMAN
ÜNİTE : 1 / KAZA VE KADER
MATERYAL TÜRÜ : ÜNİTE ÖZETİ / DERS NOTU



ÖĞRENME ALANI: İNANÇ

1. Allah Her Şeyi Bir Ölçüye Göre Yaratmıştır

Allah, kâinatta bulunan her şeyi bir plan ve ölçü içerisinde yaratmıştır. Allah'ın yarattığı hiçbir şeyde düzensizlik ve dengesizlik görülmez. Allah insandan evreni incelemesini, ondaki uyum ve denge üzerinde düşünmesini istemiştir. Denizlerdeki tuz, orada yaşayan canlılar için uygun orandadır. Gezegen ve yıldızlar aralarındaki mesafe, bazı canlıların besin üretmek için karbondioksit kullanıp oksijen açığa çıkarması Allah tarafından konulmuş birer kanundur. Her şeyi yaratan Allah'tır. Yaratma, sürekli olarak devam etmektedir. Allah, evreni yaratıp düzene koymuştur. Allah her şeyi yerli yerinde yaratmıştır. Hayat, onun yarattığı düzen ve denge içerisinde sürüp devam etmektedir. Bize düşen evrendeki düzeni korumaktır.

2. Kader ve Evrendeki Yasalar

Allah'ın her şeyi belli bir ölçü, düzen ve uyum içerisinde programlamasına kader denir. Zamanı geldiğinde olayların bu programa uygun olarak gerçekleşmesine kaza denir. Örneğin yağmurun yağmasıyla ilgili yasaların Allah tarafından programlanması kadedir. Bu kadere uygun olarak zamanı gelince yağmurun yağması ise kazadır.

Allah, evrenin düzenini bazı yasalara bağlamıştır.

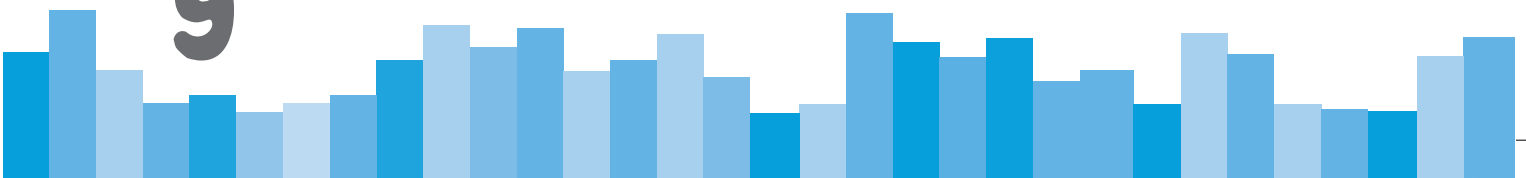
1. Fiziksel yasalar; madde ve enerjinin oluşumu, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir. Bu yasalar değişmez olup evrensel bir niteliğe sahiptir. Fiziksel yasalar; Allah'ın üstün kudret sahibi olduğunu ve her şeyi hakkıyla bildiğini gösterir.
2. Biyolojik yasalar; canlıların yapısı, beslenmesi, korunması, gelişmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır. Örneğin her canlı türü farklı üreme şekilleriyle dünyaya gelmektedir.
3. Toplumsal yasalar; Allah, toplumsal olaylar arasında var olan sebep-sonuç ilişkisini gösteren yasalar koymuştur. Örneğin adaletin olmadığı toplumlarda barış bozulur. Toplumsal yasalar Kur'an-ı Kerim'de "sünnetullah" kavramıyla dile getirilir. Sünnetullah, Allah'ın evrene koymuş olduğu yasalardır.

3. İnsan İradesi ve Kader

Akıl ve irade sahibi olan insan; düşünce, söz ve davranışlarında özgür bir varlıktır. İnsan, bu özgür irade ve akıl sayesinde iyiyi kötüye, doğruyu da yanlışla tercih edebilir. Özgür iradesiyle seçim yapabilen insan, bundan dolayı işlediklerinden sorumlu tutulmuştur. İnsan, irade ve seçme hürriyetiyle dilediği davranışı gerçekleştirir. İnsan, Allah'ın kendisine akıl ve hür irade verdiğini unutmamalı, karşılaştığı olumsuzlukları alın yazısı ve talih diyerek kadere yüklememelidir.

Akıl ve özgür irade sahibi insan, sorumluluğu başkasında aramaz ve sonucuna katlanamayacağı davranışlardan uzak durur.

9



3.1. İnsanın Özgürlüğü ve Sorumluluğu

Özgürlük, zorlama ve baskı olmadan insanın kendi iradesiyle karar vermesidir. Sorumluluk, insanın verdiği karar sonrasında doğan sonuçları kabul etmesidir.

3.2. İnsanın Çabası: Emek ve Rızık

Dinimiz insanın, çalışmadan ve gayret etmeden isteklerine ulaşmasının mümkün olamayacağını ifade etmektedir. Dünya ve ahiret mutluluğuna ulaşmanın yolu çalışmaktan geçmektedir.

İslam dini, insanın her alanda çaba göstermesini istemiştir. İnsan, çalışmalı ve rızıkını helal yoldan temin etmelidir. Ayrıca kazancını Allah'ın uygun görmediği yerlerde harcamamalıdır. İsrâf etmeden dünyalık nimetlerden faydalanmalıdır.

3.3. Dünya Hayatının Sonu: Ecel ve Ömür

Her canlının sahip olduğu yaşam süresine ömür denir. Yaşam ecelle noktalarıdır.

4. Allah'a Güvenmek (Tevekkül)

Tevekkül kelime olarak; Allah'a teslim olmak, güvenmek, dayanmak ve ona sığınmak demektir. Terim olarak; bir işi yaparken elinden gelen gayreti göstermekle birlikte kalben Allah'a başlanıp ona güvenmek, sonucu ondan beklemek demektir.

"Allah'a dayandım!" diye sen çıkma yataktan.
Manayı tevekkül bu mudur? Hey gidi nadan!
Eccadını, zannetme, asırlarca uyurdu;
Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?
Mehmet Âkif ERSOY

İslam dinine göre, akıllı ve özgür iradeye sahip olanlar söz ve davranışlarından sorumlu tutulmuştur.

5. Ayete'l-Kürsi ve Anlamı

Bakara suresinin 255. ayetidir. İçinde "kürsi" kelimesi geçtiği için bu ayete "Ayete'l-Kürsi" denilmiştir. Bu ayet, Allah'ın yüce sıfatlarını ve eşsiz kudretini anlatmaktadır.

Bismillâhırrahmânırrahîm.

**Allahü lâ ilâhe illâ hüvel hayyül kayyûm,
lâ te'huzühü sinetün velâ nevm,
lehû mâ fis semâvâti ve mâ fil ard,
men zellezî yeşfeu indehü illâ bi iznih,
ya'lemü mâ beyne eydihim ve mâ halfehüm,
ve lâ yühitûne bi şey'in min ilmihî illâ bimâ şâ',
vesia kürsiyyühüs semâvâti vel ard,
ve lâ yeûdühü hizühümâ,
ve hüvel aliyyül azîm.**

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla.

Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur. O daima diridir (hayyır), bütün varlığın idaresini yürüten (kayyum) dir. Onu ne uyuklama tutar ne de uyku. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur. İzni olmadan huzurunda şefaate edecek olan kimdir? O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar. Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar. Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez. Gerçekten yüce ve büyük olan yalnızca odur.

SINIF : 8
ÖĞRENME ALANI : İBADET
ÜNİTE : 2 / HAC, ZEKAT ve KURBAN İBADETI
MATERYAL TÜRÜ : ÜNİTE ÖZETİ



ZEKÂT, HAC ve KURBAN İBADETI

1. İnsanın Paylaşma ve Yardımlaşma İhtiyacı

İnsan yeme, içme, barınma ve korunma gibi birtakım temel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamaz. Başta anne babası olmak üzere diğer insanlara ihtiyaç duyar. Bu nedenle insan, yaşamını bir toplumun üyesi olarak yardımlaşma ve paylaşma içerisinde sürdürmek zorundadır. Örneğin, öğrencinin öğretmene ve hastanın doktora ihtiyacı vardır. İnsanlar, maddi yönden olduğu kadar manevi yönden de başkalarına ihtiyaç duyarlar. Sevinçlerini, üzüntülerini, sıkıntılarını bir başkasıyla paylaşmak isterler. İyi ve kötü günlerinde dostlarının yanlarında olmalarını beklerler.

2. İslam'ın Paylaşma ve Yardımlaşmaya Verdiği Önemi

Dinimiz, insanların yardımlaşmalarını ve ellerinde bulundurdukları imkânlarını başkalarıyla paylaşılmasını ister. Kur'an-ı Kerim'de pek çok ayette insanlara yardımlaşmaları ve dayanışma içinde olmaları emredilmiştir. Bu ayetlerin birinde şöyle buyrulmuştur: "De ki: ...Harcadığınız her şey, ana-baba, yakınlar, öksüzler, yoksullar ve yolda kalmış kişiler içindir. Allah yapacağınız her hayrı (iyiliği) bilir."

3. Paylaşma ve Yardımlaşma İbadeti Olarak Zekât

Zekât kelime olarak, "artma, çoğalma, arınma ve bereket" anlamlarına gelir. Zekât, zengin Müslümanların yılda bir kez malının veya parasının belli bir miktarını Allah rızası için ihtiyaç sahiplerine vermesidir. Dinimize göre zengin sayılan Müslümanların zekât vermesi zorunludur. Bir kimsenin dinen zengin sayılabilmesi için nisap miktarı mala sahip olması gerekir. Nisap; yeme, içme, giyinme barınma, eğitim ve sağlık gibi temel ihtiyaçların dışında en az 85 g altın veya ona eşdeğer mal ya da paraya sahip olmaktır.

4. Toplumsal Dayanışma İbadeti Olarak Sadaka

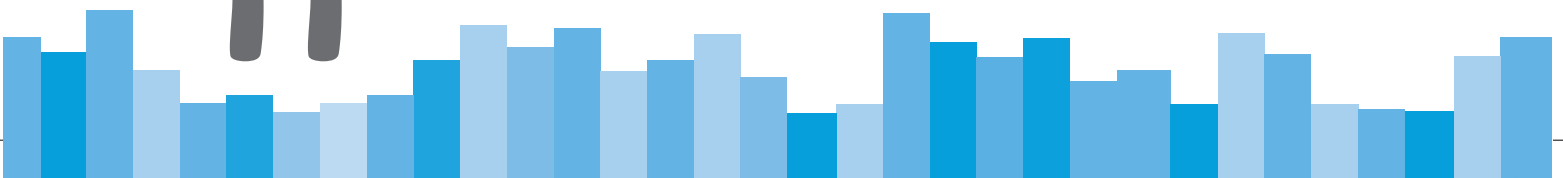
Bir insanın kendi isteğiyle yalnızca Allah rızası için yaptığı her türlü yardım ve iyiliğe sadaka denir. Sadakada miktar ve zaman sınırlaması yoktur. İnsanlar bu yardımı istedikleri zamanda ve miktarda yapabilirler. Ayrıca sadaka verecek kişinin zengin olması gerekmez. Bu yüzden sadaka, zekâttan daha kapsamlı bir yardım şeklidir.

6. Hac Nedir ve Niçin Yapılır?

Hac, yılın belirli günlerinde dinimizce önemli sayılan Kâbe, Arafat ve çevresindeki yerlerin ibadet niyetiyle ziyaret edilmesidir. Hac ibadeti hicretin 9. yılında farz olmuştur. Hem beden hem de mal ile yapılan bir ibadettir.

7. Hac ve Umre ile İlgili Kavramlar

İhram, hac ve umre ibadeti yerine getirilirken başka zamanlarda yapılmasında sakınca olmayan bazı davranışların belli bir süre için yasak olması demektir. Tavaf, Kâbe'nin güneydoğu köşesinde bulunan Hacerü'l Esved'in (Siyah Taş)' hizasından başlayarak Kâbe'nin etrafında yedi kez dönmektir. Sa'y, Mekke'de bulunan Safa ve Merve tepeleri arasında yedi defa gidip gelmektir. Safa'dan Merve'ye dört, Merve'den Safa'ya üç kez gidilir. Vakfe, arife günü öğle vaktinden bayram sabahına kadar, bir süre Arafat'ta bulunmak demektir.

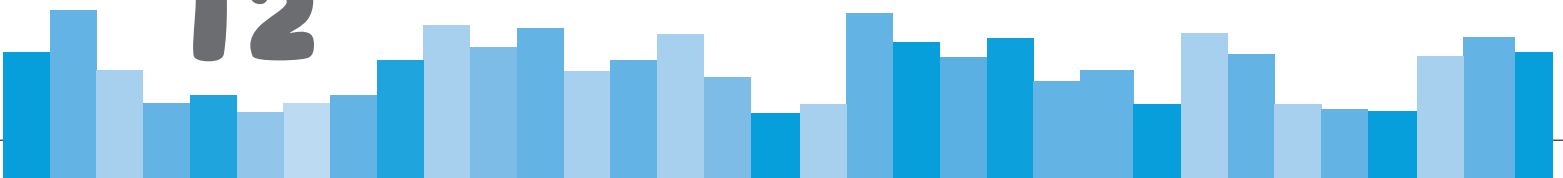


8. Haccın İnsan Davranışları Üzerindeki Etkisi

Hac ibadetiyle kişi, Allah'ın bir emrini yerine getirmenin mutluluğunu yaşar. Allah'ın kendisine verdiği sağlık ve zenginlik nimeti için şükretmiş olur. Samimi dualarla Allah'a yalvarır, tövbe eder. Böylece günahlardan arınır. Hacda giyilen ihram, insanlar arasındaki makam, mevki, unvan gibi farklılıkları ortadan kaldırır. İnsanları gösterişten uzak, sade bir görünüme kavuşturur. Herkesi eşit konuma getirir.

9. Kurban Nedir ve Niçin Kesilir?

İslam dininde yerine getirilmesi vacip ibadetlerden biri de kurbandır. Kurban, Allah'a yaklaşmak ve onun hoşnutluğunu kazanmak amacıyla belirli bir zamanda uygun nitelikteki bir hayvanı kesmektir. Ayrıca kesilen bu hayvana da "kurban" denir. Kurban, Kurban Bayramı günlerinde kesilir. Kurbanı kesecek kişinin bu işi iyi biliyor olması gerekir. Bu nedenle kurbanı, kendisi kesemeyenler, kesim işlemleri için vekil tayin edebilir. Kesmeye götürürken kurbanı iyi davranılmalıdır.



SINIF : 8
ÖĞRENME ALANI : HZ. MUHAMMED
ÜNİTE : 3 / HZ. MUHAMMED'İN HAYATINDAN ÖRNEK DAVRANIŞLAR
MATERYAL TÜRÜ : ÜNİTE ÖZETİ / DERS NOTU



1. Hz. Muhammed İnsanlara Değer Verirdi

Bir gün peygamberimiz ashabıyla birlikte otururlarken önlerinden bir cenaze geçti. Peygamberimiz hemen ayağa kalktı. Çevresindekiler, geçen cenazenin bir Yahudi cenazesi olduğunu söyleyince. Peygamberimiz: "Olsun, o da bir insan değil mi?" diyerek cevap verdi.

Peygamberimizin mescidini temizleyen fakir, zenci bir kadın vardı. Bir gün Resulullah onu göremeyince nerede olduğunu sorar. Öldüğünü söylerler. Onun ölümüne kimse önem vermemiştir. Resulullah, "Bana haber vermeniz gerekmez miydi?" der ve mezarına gider, iki rekât namaz kılar. Sonra şöyle dua eder: "Allah'ım, bu mezarın içini nurla doldur, benim kıldığım namaz sebebiyle nurlandır."

2. Hz. Muhammed Güvenilir Bir İnsandı

Mekkeliler peygamberimizi Muhammedü'l emin olarak tanımışlardır. Onun sözlerini kesin doğru olarak kabul eder, söylediklerine şüphesiz bir şekilde inanmışlardır.

Gizli davet sona erip, İslam'ı açıktan yayması emredildiğinde Hz. Peygamber (sav) Safa tepesine çıkar ve "Ey Kureyşliler" diye seslenir. Onun sesini duyanlar dinlemek için etrafına toplanırlar. Peygamberimiz (sav) "Size şu tepenin arkasından bir düşman ordusunun geldiğini söylesem bana inanır mısınız?" diye sorar. Oradakilerin hepsi "Evet, inanırız. Çünkü senin yalan söylediğini hiç duymadık." derler. "O halde sizi Allah'tan başka ilâh olmadığına inanmaya çağırıyorum" der.

Peygamberimizin güvenilir olduğuna sadece Müslümanlar değil müşrikler de inanıyorlardı. Emanet bırakmak zorunda kaldıkları bir eşyaları olduğu zaman peygamberimize getiriyorlar ve ona bırakıyorlardı. Zaten ona inmayanlar hiçbir zaman yalancılıkla suçlamamışlardı. Ona büyücü demişler, deli demişler, hasta demişler ama hiçbir zaman yalancı diyememişlerdir.

Mekke'den Medine'ye hicret etmeden önce Hz. Ali'yi yatağına yatırmış ve kendisinde bulunan emanetleri sahiplerine vermesini tembih etmişti. Oysaki Mekkeliler evini kuşatmış ve kendisini öldürme planları yapıyorlardı. Can güvenliğinin tehlikede olduğu böyle bir anda dahi, emanetleri düşünmüş ve onları sahiplerine ulaştırmak için çalışmıştır.

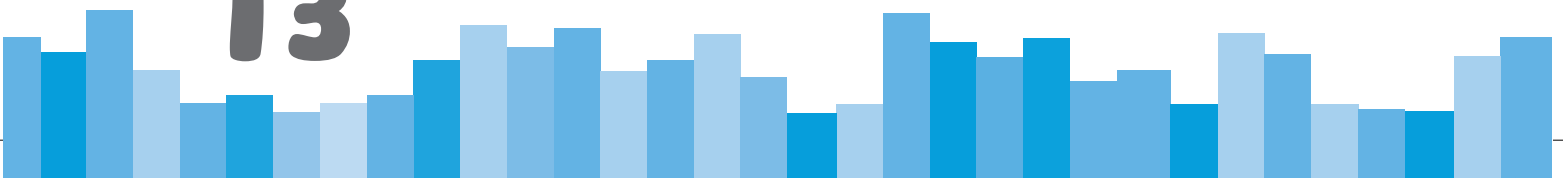
3. Hz. Muhammed Bilgiye Önem Verirdi

Mescidin bir bölümüne, evi barkı olmayan fakir sahabelerin kalmaları için odalar yapılmıştı. Bu odalarda kalan sahabelere Ashab-ı suffe adı verilmektedir.

Peygamberimiz bilgiye önem vermiştir. İlim öğrenmeye ve ilmi öğretmeye teşvik etmiştir. Medine'ye hicret ettiğinde mescidin bir bölümünü eğitim için ayırmıştır. Kadın erkek herkesin ilim öğrenmesini, ilmin hangi şartlarda olunursa olsun edilmesi için gayret gösterilmesini istemiştir.

4. Hz. Muhammed Danışarak İş Yapardı

Mekkelilerin Medine'ye saldıracağı haberini alan Peygamberimiz arkadaşlarını toplar. Bu toplantıda şehri savunmaları konusunu arkadaşlarıyla görüşür. Toplantıda İran asıllı Selman-ı Farisî adlı bir sahabe kentlerin savunulması konusunda İran'da uygulanan bir taktiği anlatır. Bu taktiğe göre Medine'nin etrafında derin ve geniş hendekler kazılarak kent savunulacaktır. Bu taktiği Hz. Muhammed (s.a.v) onaylar buna göre Medine'yi savunurlar sonuçta başarılı olurlar.



5. Hz. Muhammed Merhametli, Hoşgörülü ve Affediciydi

Peygamberimiz, Mekke'de iken Kureysli'ler ona her türlü kötülüğü yapmışlardı. Fakat o, binlerce kişilik ordusuyla Mekke'ye zafer kazanmış olarak girdiğinde bile hiç kimseden intikam almamıştır. Kâbe önünde toplanan halka yüksek sesle, "Ey Kureyş topluluğu! Benden ne umuyorsunuz? Size nasıl davranacağımı sanıyorsunuz?" diye sorar. Onlar, "Hayır bekleriz, sen soylu bir dost ve kardeşsin." derler. Bunun üzerine Hz. Muhammed, "Bugün ben size Yusuf peygamberin kardeşlerine dediğini diyeceğim. Size hesap sormak yok, hepiniz serbestsiniz, evlerinize gidiniz." diyerek Mekkelilerin hepsini affeder.

6. Hz. Muhammed Çalışmayı Sever ve Zamanı İyi Değerlendirirdi

Peygamberimiz çalışmış ve insanları da çalışmaya teşvik etmiştir. Peygamber olmadan önce de sonra da çalışmış başarıya ulaşmak için her türlü güçlüğe göğüs germiştir. Yapabileceği bir iş varsa bunu başkasından beklememiş, yaptığı işleri de en güzel şekilde yapmaya çalışmıştır. Yardıma muhtaç olan kişileri yalnız bırakmamış, gücü yettiği ölçüde yardım etmiştir. Peygamberimiz çalışkanlığı sayesinde başarıya ulaşmıştır. Başarı ancak çalışmakla gelir. Bizler de peygamberimizi örnek alarak çalışmalı ve başarıyı sağlamalıyız.

Peygamberimiz, işlerini planlı ve düzenli bir şekilde yapardı. Zamanı en iyi bir şekilde değerlendirirdi. 23 yıllık bir sürede İslamiyet'i Arabistan'da yaymıştır. Aynı zamanda ev işlerine de zaman ayırırdı.

7. Hz. Muhammed Sabırlı ve Cesaretliydi

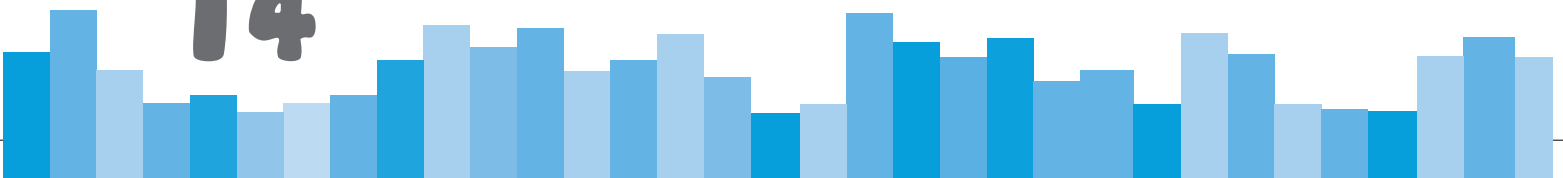
Peygamberimiz Mekke'den Medine'ye Hz. Ebu Bekir'le hicret etmektedir. Birlikte Sevr mağarasına saklanırlar. Ebu Bekir'le beraber Sevr mağarasında iken Müşrikler mağaranın ağzına kadar gelirler. Eşilseler peygamberimizi ve Hz. Ebu Bekir'i göreceklidir. Bu esnada Hz. Ebu Bekir korkar. Peygamberimizde korku yoktur. Hz. Ebu Bekir'i sakinleştirerek şöyle der: "Korkma Allah bizimle beraberdir." Hz. Ebu Bekir ve peygamberimiz mağaraya girdikten sonra bir örümcek gelir ve mağaranın kapısına ağ örür, bir güvercinde yumurta yapar. Bu ağ ve kuşuvasını gören müşrikler içeride kimsenin olamayacağına düşünerek oradan ayrılırlar.

Bir gece Mekke dışından şiddetli bir ses gelmiştir. Kimse bu duruma bir anlam verememişler ve bundan çok korkmuşlardır. Peygamberimiz atına binerek, korkusuzca Mekke dışına çıkmış ve ne olduğunu görmeye gitmiştir. Sonra geri dönerek merak edilecek bir şey olmadığını söylemiştir.

8. Hz. Muhammed Hakkı Gözetirdi

Kureyş kabilesinden bir kadın hırsızlık yapmıştı. Bir kısım ileri gelen Kureysli'ler Peygamberimize aracı göndererek kadını affetmesini, çünkü onun saygın birinin kızı olduğunu söyler. Peygamberimiz buna çok üzülür ve ayağa kalkarak şunları söyler: "Ey insanlar! Sizden önceki insanlar aralarında varlıklı biri hırsızlık yaptığında ona dokunmazlar, zayıf biri hırsızlık yaptığında ise ona ceza verirlerdi. Allah onları bu yüzden yok etti. Allah'a yemin ederim, bu suçu işleyen kızım Fatima bile olsaydı, ona ceza vermekte tereddüt etmezdim."

Peygamberimiz gençlik döneminde birçok etkinliğe katılmıştır. Henüz yirmi yaşında iken Mekke'de bulunan Hilfulfudul'a (erdemliler topluluğu) katılmıştır. Bu topluluğun amacı Mekke'de haksızlığa uğrayan kişiler varsa onların hakkını almaktır. Peygamberimiz bu topluluk içinde etkin faaliyetler yapmıştır.



9. Hz. Muhammed Doğayı ve Hayvanları Severdi

Peygamberimizin yaşamı doğa ile ili dışlı olmuştur. Bu durum onun doğayı daha çok sevmesini sağlamıştır. Çevrenin gzelleştirilmesini istemiş, ağaçlandırmaya önem vermiştir. Mekke, Medine, Taif ve çevresini milli park ilan etmiştir. Kuşların ve hayvanların avlanmasını yasaklamıştır.

Peygamberliği zamanında yk hayvanlarına fazla yük yüklenmesini yasaklamıştır.

Kuşların yuvalarının bozulmamasını istemiştir.

Hayvanlara yönelik her türlü eziyetin haram olduğunu belirtmiştir.

Bizler de peygamberimizi örnek almalı, doğanın bize bir emanet olduğu bilinciyle hareket etmeliyiz.

Doğaya verilen zararın bizi de olumsuz şekilde etkileyeceğini bilmeliyiz. Doğanın ve hayvanların da bizim üzerimizde hakkı olduğu geeğini hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamalıyız.

KUR'AN'DA AKIL ve BİLGİ

1. Akılın Dinî Sorumluluktaki Yeri ve Önemi

Akil, doğru ile yanlış ayırt edebilme kabiliyetidir. Her türlü sorumluluğun ön şartıdır. Sadece akıl sağlığı yerinde olan kişiler, yaptıklarının sonuçlarını üstlenirler. İnsanı diğer canlılardan ayıran en önemli özellik, akıllı ve düşünebilen bir varlık olmasıdır. Akıl, özgürce işlevini yerine getiremediği durumlardan insanlar sorumlu tutulmamıştır. Akıl, Allah'ın insana verdiği en büyük nimetlerden biridir. Akı olmayan kişi, dini anlayamaz. Bu nedenle akıl hastaları dinin emir ve yasaklarından sorumlu değildir.

İslam'a göre;

1. Akıllı
2. Ergenlik çağına giren dinen sorumludur.

2. Kur'an Akılımızı Kullanmamızı İster

"Kur'an-ı Kerim; pek çok ayette, aklınızı kullanmıyor musunuz, düşünmüyor musunuz, hiç düşünmez misiniz?" gibi ifadelerle insanları düşünmeye teşvik eder.

- Kur'an, düşünmemizi öğütler.
- Yüce Allah'ın varlığını anlamamızı, gücünü kavramamızı ister.
- İnsan, ancak düşünerek iyile kötüyü ve doğruyla yanlış birbirinden ayırır.
- Akıl sayesinde insan, karşılaştığı güçlüklerle mücadele etmeyi başarır.
- İnsan, aklını kullanarak hayatını kolaylaştırmanın yollarını bulabilir.

3. Kur'an Doğru Bilgiye Önem Verir

Doğru bilgi, insanın doğru sonuçlara varabilmesini sağlar. Akıl doğru düşünüp doğru karar verebilmesi için doğru bilgiye ihtiyacı vardır. İnsan doğru bilgi sahibi olunca inancı daha da güçlenir. Doğru bilgi; gerçek, güvenilir ve kesin olmalıdır. Zan ve tahmine dayalı olmamalıdır. Peygamberimiz, "...Fayda vermeyen ilimden Allah'a sığınırım..." demiştir. Bu nedenle bizler de kendimize, doğaya, çevreye ve bütün insanlığa faydalı olacak bilimsel çalışmalara yönelmeliyiz. İnsanlara ve doğaya zarar verecek faydasız işlerden de uzak durmalıyız. İnsan, aklıyla niçin yaratıldığını ve yaratılışının amacını bulmak ister. Ölümünden sonraki hayatı merak eder. Bu arayışında Kur'an, insana doğru bilgiler vererek yardım eder. Allah, araştırmadan, incelemeyen bir haber veya bilgiyi kabul etmeyi hoş karşılamaz. Aksi hâlde insanın pişman olabileceğini buyurur.

4. Kur'an'da Bilgi Edinme Yolları

Kur'an'da bilginin kaynakları; duyu organları, akıl ve vahiy olarak belirtilir. Vahiy, doğru bilgi kaynaklarının başında gelir.

İnsan; görme, duyma, tatma, koklama, dokunma gibi duyu organlarıyla bilgi edinir.

İnsan; gördükleri üzerinde düşünen bir varlıktır. Düşündüklerinden yeni fikirler üretebilir ve bunları da yazılı ya da sözlü olarak ifade edebilir. Bundan dolayı insan yaptıklarından ve söylediklerinden sorumlu tutulmuştur.

Akil, duyu organları elde edilen bilgileri değerlendirir, olaylar arasında bağlantılar kurar, ulaştığı sonuçlardan yeni bilgiler üretir.